IL-BILBLA
FIL-HSIEB FRANGISKAN

Fil-Ktieb li jismu "Speculum Perfectionis," li kien ġie miktub minn xi wħud li kienu sħab San Franġisk t'Assisi u li miegħu kienu għexu sa mewtu, hemm miktub: "Il-Patri Franġisku, f'ruħu u f'ġismu mitluf dejjem fl-imħabba t'Alla, mhux biss fih innifsu mogħni bl-ogħla virtù kien jara t-tjieba t'Alla, imma wkoll hu kien donnu jmissha b'idejh f'kull ħlejqa oħra. Għalhekk kellu mħabba u ġibda barranija għal dawk il-ħlejjaq, l-iżjed lejn dawk li fihom kien jilmaħ xi ħaġa li l-aktar turi 'l Alla jew lir-Reliġjon tiegħu. Mogħni minn din il-virtù ta' mħabba għal kull ħlejqa t'Alla, fost it-tjur u l-għasafar li ħalaq il-Mulej kien l-aktar iħobb il-BILBLA, u li, minħabba t-toppu li għandha fuq rasha kien iħobb isemmiha "l-għasfur tal-Kapoċċ f'rasu". Hu kien jgħid: "Oħtna l-BILBLA għandha l-kapoċċ f'rasha bħalna r-reliġjużi, u hi tassew għasfur umli, għax timraħ bil-qalb mat-triqat biex tlaqqat xi żerriegħa jew xi qamħa; jekk issib minn dan f'xi miżbla, ma titqażżiżx, tnaqqru u tieklu. Waqt li tittajjar, togħla u tfaħħar lil Sidha, il-Mulej, kif jagħmlu r-reliġjużi twajbin li moħħhom u dehnhom hu dejjem fis-sema, u ħsiebhom biss ifaħħru 'l Alla. Ilbiesha, jew rixha, hu lewn l-art, u b'hekk tfakkar u turi lir-reliġjużi li m'għandhomx ikollhom ilbies għani u mlewwen, imma lbies fqajjar u mil-lewn l-art, li din hi l-aktar baxxa fost il-bqija". Għal dan San Franġisk kien wisq jitpaxxa jħares lejn il-BILBLA.

Iżjed. Il-Kittieba jgħidulna li fis-simpliċità tiegħu San Franġisk kien jgħid: "Li kieku kelli nkellem lill-Imperatur, kont kieku nitolbu sabiex għall-imħabba t'Alla u tiegħi jagħti amar li ħadd ma jista' jaqbad jew joqtol lil HUTNA L-BLIEBEL, jew li jagħmlilhom xi deni ieħor". Oh simpliċità ta' Missierna San Franġisk, li kien jaħseb li l-Imperatur sa jagħmel liġi mqanqal mill-imħabba t'Alla! Iżda dan għall-inqas jurina kemm San Franġisk kien tassew iħobb il-BILBLA.

U tabilħaqq, fost it-tjur kollha, il-BILBLA tistħoqq l-aqwa qima u mħabba tagħna, għax mhux biss tpaxxina bl-għana ħelu tagħha, imma wkoll għax, nistgħu ngħidu, li ma tagħmlilniex ħlief ġid biss. Taħdem bejtetha bl-akbar sengħa, tbid u tfaqqas l'uliedha u żżoqqhom bl-akbar imħabba b'dud, b'weraq tor-jin ta' ħxejjex; b'bajd tan-nemel u ta' ġurati, li kollha jagħmlu ħażin għar-raba'; u meta tikber tlaqqat ukoll żrieragħ, imma li huma ta' ħxejjex li l-bdiewa ma jridux imħalltin ma' dawk li huma jkunu żergħu; xi drabi ddur ukoll għal xi qamħa, imma dan ikun darba fil u bħala, biex ngħid hekk, ħaġa barra middrawwa.

Il-BILBLA hi mbagħad għasfur għannej għal l-aħħar. Meta l-għannej tal-ljieli safin tagħna, l-usinjol maż-żerniq ta' kull għodwa jitfi l-ħelu leħnu, il-BILBLA, qabel kull tajr ieħor, malli sewwa sew iżernaq il-jum u qabel ma x-xemx tibda ddawwal id-dinja min-naħa tax-xerq, issamma' leħenha li jfarraġ il-bnedmin u bl-għanjiet ħelwin tagħha tfaħħar b'imħabba lil Dak li ħalaqha. Iżda, dak li hu għaġeb f'oħtna l-BILBLA, hu dak, li meta tgħanni donnha tistkerraħ din l-art u għalhekk tibda tintrefa', qisha mxengla 'lhawn u l' hemm, togħla donnha mqabbża 'l fuq 'l fuq, lejn is-sema, bla hedu ssamma' l-għana tagħha, għall-ewwel b'leħen dgħajjef u maqtugħ; imbagħad, aktar ma titbiegħed mill-art, aktar leħenha jitqawwa u mingħajr xejn ma jehda, donnu biex jgħallimna li biss meta aħna qrib issema nistgħu nfaħħru kif jistħoq lil Alla. U meta hi mwassla hekk 'l fuq li b'għanejna iżjed ma tidhirx, hemm donnha tieqaf għal xi ħin u, f'dak id-dawl tax-xemx tielgħa mix-xerq, imbiegħda kemm jista' jkun mill-ħwejjeġ imsejkna ta' l-art, turi l-ferħ u l-hena tagħha, tgħanni xxandar ġieħ il-Mulej, waqt, li donnha wkoll, tistieden lill-bnedmin biex jagħmlu bħalha, billi jerfgħu qalbhom lejn dak Alla li ħalaqhom u mliehom b'kull ġid. Tinżel, imbagħad, ħelu, ħelu, lejn l-art, donnha mdejqa li titbiegħed mis-sema.

U hu ħelu mhux ftit l-għana tal-BILBLA, għax taf tagħmel ħafna leħnijiet li m'humiex bħal xulxin; imbagħad, barra minn dak li hu komuni ta' l-istess ġens, il-Bilbla, anzi kull Bilbla taf tagħti xejra ta' leħen, biex ngħid hekk, tagħha nfisha u tasal b'ħeffa kbira biex tgħanni l-għana ta' għasafar oħra, l-iktar ta' l-usinjol, li wisq drabi ma jingħarafx minnu. Għalhekk, il-bniedem jitpaxxa biha mhux ftit; meta tinqabad u tinżamm f'xi qafas: hi ma tagħmilx f'qalbha, u tidra malajr l-egħluq, u tidra hekk li tasal tnaqqar l-ikel minn idejn il-bniedem. F'dan il-każ jinħtieġ imma li wieħed iżommha 'l bogħod kemm jista' jkun mill-usinjol, għax jekk hi qribu tibda tgħanni bħalu, tidħol f'pika miegħu u tfittex li tgħaddih fil-għana; jekk ma titwarrabx 'il bogħod minnu, taqsam qalbha u tmut ħesrem.

In-nies tal-qedem kienu jifhmu li l-BILBLA hi għasfur ta' ħniena kbira u tjubija, u kienu jgħidu li hi "seba' darbiet kull jum titgħolla lejn is-sema biex tfaħħar u tbierek lill-Mulej-Ħallieq ta' kollox; bħalma sewwa sew is-sultan u profeta David, li għal seba' darbiet ta' kull jum kien jgħanni b'tifħir l'Alla. Jekk dan mhux tassew (u tassew mhux) imma, ħaġa li toqogħdilha ferm lill-BILBLA.

Għasfur hekk sabiħ u ħelu hu meħtieġ u jiswa ħafna għall-ġid tal-bniedem. Il-Bilbla ma taf tagħmel ebda deni, u għalhekk għandha tkun meqjuma minn kulħadd, għall-inqas meta hi ħajja. Iżda l-bniedem wisq drabi hu ta' qalb xierfa u, meta jaqbillu, jinsa bil-ħeffa kollha l-ġid li hu jieħu. U l-BILBLA, min-naħa l-oħra, fost l-għotjiet tajba għandha, għandha dik il-ħtija, għal xi wħud kbira u li ma tinħafirx: li hi twajba wisq twajba, saħansitra f'laħamha, li hu ħafna bnin; u l-bniedem li ma jħobbx ħlief lilu nnifsu u żaqqieq, joqtolha biex jekolha.

U jfittxuha u jgħassulha biex jaqbduha taħt idejhom, għax hi bħima li, imħabba s-simplicità' tagħha, malajr tinqabad. U msejkna, tinqabad jew bl-ixkubetta li toqtolha, sew bix-xibka li żżommha fiha u saħansitra b'xi mera li jqarraq biha. Twissija siewja għal dawk ix-xbejbiet li jħobbu joqogħdu wisq quddiem il-mera.

Il-BILBLA tqum wisq kmieni, u għalhekk torqod kmieni wkoll: wara l-għabiex ma tidhirx u ma ssibha mkien. Biss darba waħda, il-Bliebel t'Assisi kisru din drawwethom, u dan kien meta ħabibhom San Franġisk ħalla għal dejjem din l-art biex imur is-sema.

Kien miet San Franġisk fil-għaxija tat-3 ta' Ottubru, wara għib ix-xemx u kien beda jidlam. Jgħidilna San Bonaventura u nsibuh miktub ukoll fil-ktieb "Lo specchio di perfezione" li "il-Bliebel, għasafar li jħobbu d-dawl u jistmerru d-dlamijiet tal-għabiex, meta l-Qaddis Fqajjar t'Assisi ħarġet ruħu minn ġismu waqt li kienet niżlet ix-xemx, ġew bi qtajjiet kbar madwar iċ-ċella tiegħu ferreħin jgħannu għana ħelu, li bih taw xhieda tal-glorja kbira li fiha tgħolla dak li kien imdorri jistedinhom biex jgħannu biex ifaħħru l'Alla.

Il-bnedmin, aktarx miġbudin iż-żejjed bl-imħabba tagħhom infushom, kienu mbikkija għall-mewt ta' San Franġisk, għax kienu jħossu aktar għat-telfa tiegħu minn fosthom milli għall-glorja li fiha kien imtella'. Il-BLIEBEL, għal kuntrarju, sempliċi u ġenwieni, mingħajr ma nsew il-ħbiberija li dejjem kien jurihom f'ħajtu, insew lilhom infushom, biex jifirħu u jagħmlu għors għall-glorja u l-hena tal-ħabib u benefattur tagħhom.

P.L.M.

DINJA TONDA U KWADRA!

Wieħed surmast fisser lit-tfal ta' l-iskola li d-dinja hija ta' għamla tonda, u biex jagħtihom eżempju wrihom it-tabakkiera tiegħu li kienet tonda. L-għada, biex jara jekk dawk it-tfal baqgħux jiftakru fil-lezzjoni, staqsa lil Toninu: "Toninu, x'għamla għandha d-dinja?"

Toninu lemaħ it-tabakkiera tas-surmast, li kienet oħra kwadra, u dlonk wieġbu:— Sir, id-dinja daqqa tonda u daqqa kwadra.

IL-FLUS MHUX KOLLOX

Il-Missier: Ibni ftakar li fid-dinja mhux il-flus kollox, imma hemm ħwejjeġ li huma wisq aħjar mill-flus.

L-Iben: Iva, papà, imma kun af: dawk il-ħwejjeġ bil-flus jinxtraw.

* *
*

GĦID IS-SEWWA

Wieħed avukat ġie msejjaħ f'kawża bħala xhud.

Il-Maġistrat bl-aħjar imġieba qallu: Sur avukat, għall-mument wieħed insa l-professjoni tiegħek, u għid nitolbok IS-SEWWA . . . .